

מדינת ישראל משרד החינוך
מנהל פדגוגי אגף שפ"י
תחום הורים

מרכז אזורי בין תחומי
להורות משפחה וקהילה

הנחייה פרטנית להורים - שנה"ל תשפ"ב

התוכנית מכשירה אנשי מקצוע להנחיה ולהדרכה באופן פרטני עבור הורים ומשפחות במטרה לסייע לתפקוד תקין של המשפחה.

מרכזת אקדמית: ד"ר רות מנסור - שחור

תאריך פתיחה: 14.10.22, ימי ה', בין השעות 15:30 – 20:30

תאריך סיום: 16.6.22

מטרת התוכנית:

קידום הבנה של התפקוד המשפחתי ורכישת מודל קצר-מועד להתערבות באופן פרטני במשפחה באמצעות הקניית ידע תיאורטי ויישומי הנשען על גישות פסיכו-חינוכיות. העמקת המושגים והכלים בתחום לימודי משפחה, הורות, זוגיות והתפתחות המשפחה לאורך מעגל החיים בדגש על הנחייה חינוכית פרטנית עבור ההורים.

קהל יעד:

אנשי מקצועות הטיפול, החינוך מיוחד, הייעוץ החינוכי העובדים עם הורים ומנחי קבוצות הורים מוסמכים, המעוניינים ללמוד להנחות הורים באופן פרטני ולהרחיב ידע, מיומנויות וכלים עבור מפגש ייעוץ והדרכה להורים.

תהליך קבלה: המועמדים יוזמנו לריאיון אישי / קבוצתי.

נושאי לימוד עיקריים:

- הכרת מודלים תיאורטיים ויישומם בהנחיה פרטנית ובהדרכת הורים – ד"ר רות מנסור - שחור
- תפקוד הורי, מיומנויות וכלים להתערבות באמצעות הנחייה פרטנית – מר דני עמית
- פרקטיקום - הדרכה על התערבות של הנחייה פרטנית – גב' הדס לוי

צוות ההוראה:

- **מר דני עמית** - פסיכולוג חינוכי מומחה, בעבר ניהל את הקליניקה לילד ולמשפחה במכון אדלר, מרצה.
- **ד"ר רות מנסור - שחור** - מנחת הורים ומרצה במכללת קיי ובמרכז להורות ומשפחה.
- **גב' הדס לוי** - עו"ס קלינית, מרצה באוניברסיטת בר אילן ובמרכז להורות ומשפחה.

מדינת ישראל משרד החינוך
מנהל פדגוגי אגף שפ"י
תחום הורים

מרכז אזורי בין תחומי
להורות משפחה וקהילה

תנאים לקבלת תעודה:

- חובת נוכחות במינימום 80%.
- הגשת עבודות סיום קורס במועדן.

גמול השתלמות משרד החינוך:

לעובדי הוראה - 60 שעות לשנת לימודים מוכרות לגמול.

**למסיימים תוענק תעודת גמר משותפת בהנחיה פרטנית מהמכללה האקדמית לחינוך
ע"ש קיי, המרכז להורות ומשפחה ומשרד החינוך, שפ"י, תחום הורים.**

היקף תכנית הלימודים: 180 שעות (6 ש"ש, 30 מפגשי לימוד) + 20 שעות התנסות.

שכר לימוד: 8,000 ₪ + 180 ₪ דמי רישום

לפרטים ולהרשמה: גב' נורית כוכבי - ראש המרכז להורות ומשפחה

horutkaye@kaye.ac.il, 054-4910313

מדינת ישראל משרד החינוך
מנהל פדגוגי אגף שפ"י
תחום הורים

מרכז אזורי בין תחומי
להורות משפחה וקהילה

מערכת שעות – הנחייה פרטנית, תשפ"ב (מחזור ד')

מחצית א'	מחצית ב'	
14.10.21	03.02.22	תאריכים
21.10.21	10.02.22	
28.10.21	17.02.22	
4.11.21	24.02.22	
11.11.21	03.03.22	
18.11.21	10.03.22	
25.11.21	24.03.22	
9.12.21	31.3.22	
16.12.21	5.4.22	
23.12.21	28.4.22	
30.12.21	12.5.22	
6.1.22	26.5.22	
13.1.22	2.6.22	
20.1.22	9.6.22	
27.1.22	16.6.22	
תפקידם של הורים ותפקידו של המנחה מר דני עמית	פרקטיקום גבי הדס לוי	
תפקידם של הורים ותפקידו של המנחה מר דני עמית	פרקטיקום גבי הדס לוי	17:15-18:45
תיאוריה ומעשה בהנחיית הורים ד"ר רות מנסור שחור	תיאוריה ומעשה בהנחיית הורים ד"ר רות מנסור שחור	20:30– 19:00

- ייתכנו שינויים בתאריכים ובתכנית הלימודים על-פי הצורך ולשיקול מרכז להורות ומשפחה.

מדינת ישראל משרד החינוך
מנהל פדגוגי אגף שפ"י
תחום הורים

מרכז אזורי בין תחומי
להורות משפחה וקהילה

סילבוסים:

תפקידם של הורים ושל המנחה/ מר דני עמית

היקף הקורס: 60 שעות

מטרות:

1. הכרה והבחנה בין גישות שונות להתערבות: הדרכה, הנחייה, טיפול משפחתי, טיפול אישי.
2. הבנת מודלים תיאורטיים לגבי תפקוד תקין של משפחה תוך מתן כלים יישומיים להתמודדות עם קשיי תפקוד בשדה החינוכי מניעתי.

נושאים:

1. הבחנות בין הנחייה, הדרכה, טיפול.
2. תפקידה של המשפחה, ההורה בחיי הילד.
3. תרומתן של התיאוריות להבנת הדינמיקה במשפחה: תיאוריית ההתקשרות, מודל הצרכים של מאסלו, תיאורית העצמי לפי קוהוט, המודל האקולוגי לפי ברונפנברנר.
4. מודל האדם, והשפעתם של האווירה במשפחה, סדר הלידה, ודרכי החינוך על פי אדלר.
5. סמכות הורית.
6. תיאוריית ההכוונה העצמית ומוטיבציה פנימית על פי דיסי וראיין.
7. מטרות וחווה עבודה בהנחיה פרטנית.
8. הבנה, התייחסות, התמודדות ויישום בנושאים: קשיי הסתגלות של הילד, בעיות התנהגות ואווירה משפחתית.

דרכי למידה:

הרצאה, דיונים, ניתוחי מקרה.

דרישות:

נוכחות והשתתפות פעילה.

רשימת קריאה:

סולברג, ש. (2007)	פסיכולוגיה של הילד והמתבגר.	הוצאת ידיעות אחרונות – ספרי חמד.
עומר, ח. (2000)	הסמכות החדשה.	הוצאת מודן.
כהן, א. (2007)	חווית הורות: יחסים, התמודדויות והתפתחות.	הוצאת אח.
גרין, ר. (2001)	ילד פיצוץ.	הוצאת עם עובד.
מוס, ר.א. (2001)	תיאוריות על גיל ההתבגרות.	הוצאת ספריית פועלים.

מדינת ישראל משרד החינוך
מנהל פדגוגי אגף שפ"י
תחום הורים

מרכז אזורי בין תחומי להורות משפחה וקהילה

הוצאת רשפים.	משפחות ותרפיה משפחתית.	סלבדור, מ. (1982)
הוצאת ספרית פועלים.	איזון עדין.	איילון, ע. (1983)
הוצאת ספרית הפועלים.	המשפחה המודרנית.	סטיר, ו. (1975)
הוצאת כנרת.	מתנת התרפיה.	יאלום, א. (2002)
הוצאת ידיעות אחרונות.	הורים עשרה.	הררי, ד. (2004)
הוצאת דביר.	אלפרד אדלר, משמעות חיינו.	גוטמן, ד. (2009)
הוצאת מעגלים.	אסטרטגית חיים.	כפיר, נ. (2015)
הוצאת כתר.	הורים מהרגע הראשון.	עמית, ד. (2012)
הוצאת הקיבוץ המאוחד.	בעיות במשפחה.	היילי, ג. (1982)
הוצאת אחיאסף.	לבסוף מוצאים אהבה.	הנדריקס, ה. (1992)
הוצאת פוקוס.	מחשבות ורגשות.	מקיי, מ. דיוויס, מ. (2003)

תיאוריות וגישות בהנחיית הורים פרטנית/ ד"ר רות מנסור – שחור

היקף: 60 שעות

מטרות:

1. הכרת הגישות השונות בהנחיית הורים
2. הבנת הקשר בין התיאוריה למעשה
3. פיתוח דרכי פעולה ליישום והתאמת הגישות השונות לצרכי ההורים

נושאים:

1. הגישה הקוגניטיבית CBT אמונות, דרכי חשיבה, והתנהגות
2. הגישה ההומניסטית – הולזום, בחירה, עצמאות ואחריות
3. הגישה האינטגרטיבית - שונות והתאמה
4. תקשורת ושיח מקרב בין הורים לילדיהם

דרכי למידה:

הרצאה, דיאלוג במעגל, משחקי תפקידים וסימולציות.

דרישות:

1. נוכחות והשתתפות פעילה
2. הצגת נושא מתכני הקורס, בזוגות 25%
3. עבודה אינטגרטיבית של נושאי הקורס בהיקף של 5 עמודים 75%

מדינת ישראל משרד החינוך
מנהל פדגוגי אגף שפ"י
תחום הורים

מרכז אזורי בין תחומי
להורות משפחה וקהילה

רשימת קריאה:

ויניקוט, ד.ו. (1995)	הכל מתחיל בבית.	הוצאת דביר.
כהן, א. (2017)	טיפול בהורות.	הוצאת אח.
עומר, ח., פטאל- אשר, ק. אירבאוד, ר. ועמיאל, ע. (2008)	הסמכות החדשה.	הוצאת מודן.
עמית, ח. (2012)	בין חינוך סמכותי לחינוך מתירני – הגישה המאזנת. מתוך: הורים בטוחים בעצמם.	הוצאת מודן.
רוזנברג, מ. (2012)	לחיות תקשורת לא אלימה: כלים מעשיים להתחבר ולתקשר במיומניות בכל מצב.	מתוך: Marshall Rosenberg, (2012), Living Nonviolent Communication: Practical Tools to Connect and Communicate Skillfully in Every Situation, Boulder Colorado

פרקטיקום – הדרכה על הדרכה/ גב לוי הדס

היקף: 60 שעות

"אם לא הצלחת לבטא נושא דאגה מרכזי ללקוח בעשר מילים (קצרות!) או פחות,
אז אינך מבין את הנושא " (Bloom, 1981)

המרצה:

הדס לוי: עו"ס קלינית, מנחת קבוצות M.A ביעוץ ארגוני
כתובת מייל: hadas0905@walla.com

מדינת ישראל משרד החינוך
מנהל פדגוגי אגף שפ"י
תחום הורים

מרכז אזורי בין תחומי
להורות משפחה וקהילה

מטרות:

מטרת קורס זה היא להעשיר את הידע התיאורטי של הסטודנטים אודות התערבות קצרת מועד במשפחה וכן להרחיב את רפרטואר מיומנויות ההתערבות של הסטודנט בעבודה עם הורים. הקורס יתבסס על הרצאות תיאורטיות תוך שילוב דוגמאות וקטעי סרטים ועל דיאלוג עם הסטודנטים. הקורס יתבסס על הקשבה פעילה בשיעור, על קריאת הפריטים מתוך רשימת הקריאה וכן על ההתנסות של הסטודנטים בהתערבויות עם ההורים.

נושאים:

1. מהי התערבות קצרת מועד במשפחה ?
2. אבחון והערכה
3. מיקוד ההתערבות
4. התערבות וחוללות שינוי במשפחות בסיכון
5. ברית מיטיבה
6. תכנית ההתערבות ודרכי הפעולה
7. התערבות בשעת משבר
8. פרידה שאינה נטישה
9. חובת דיווח

חובות:

חובת נוכחות ב 80% מהשיעורים השתתפות פעילה בשיעורים ועבודה אינטגרטיבית מסכמת.

רשימת קריאה:

1. דסברג, ח. (1997). [פסיכותרפיה דינמית קצרת מועד: סקירה הסטורית](#). בתוך: ח. דסברג, י. איציקסון, וג. שפיר, (עורכים). פסיכותרפיה קצרת מועד- רקע, טכניקות וישום. האוניברסיטה העברית, ירושלים, 20-34.
2. לאור, א. (2002). [פסיכותרפיה פסיכואנליטית ממוקדת ותחומה בזמן כמיכל ייחודי](#). שיחות, י"ז (1), 65-72.
3. עבודי, ל., ושפיר ג. (1998). [עיבוד תהליכי הפרידה במטופלת ומטפלת בטיפול דינמי מוגבל בזמן](#). באשה בעלת דימוי עצמי נמוך. חברה ורווחה, י"ח (2) 343 – 360.
4. שפיר, ג. (1990). טיפול דינמי קצר מועד בשיטת גיימס מאן: מושגי יסוד ומודל טיפולי. שיחות- כתב עת ישראלי לפסיכותרפיה, ד (3), 181-182.
5. שפיר, ג. (1995). פסיכותרפיה מוגבלת בזמן – תיאוריה, טיפול, מחקר. ירושלים: הוצאת מאגנס.